

ชื่อเรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองบุคคลสูญหายโดยถูกบังคับในการใช้สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565
ชื่อ-สกุล นักศึกษา	ชัยศิริ เมืองฉิม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.อมร พิภูลงามโชติ
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปี พ.ศ.	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองบุคคลสูญหายโดยถูกบังคับในการใช้สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา 2) ศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายของต่างประเทศ และประเทศไทย 3) วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองบุคคลสูญหายโดยถูกบังคับในการใช้สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และ 4) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาทางกฎหมายการคุ้มครองบุคคลสูญหายโดยถูกบังคับในการใช้สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาวิจัยจากแนวคิด ทฤษฎี บทความ ตำราต่างๆ ตลอดจนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งของต่างประเทศ และของประเทศไทย รวมไปถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย จำนวน 27 คน

ผลการศึกษา พบว่า 1) แนวคิด และทฤษฎีทางกฎหมายได้แก่ หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และสิทธิในกระบวนการยุติธรรม 2) กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายของต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และประเทศสเปน ที่ได้ตรากฎหมายเกี่ยวกับการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายไว้อย่างชัดเจน ส่วนกฎหมายของประเทศไทยมีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 3) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ไม่มีกฎหมายกำหนดฐานความผิดของการหายสาบสูญโดยการบังคับ และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของญาติผู้สูญหาย 4) เห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 โดยให้กำหนดฐานความผิดของการหายสาบสูญโดยการบังคับไว้เฉพาะ และให้ญาติผู้สูญหายเป็นตัวแทนผู้สูญหายสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้

คำสำคัญ การทรมาน หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระบวนการยุติธรรม